

umyndige over 15 år, kræves dennes samtykke. Andre gaver eller lån, såvel af godtgørelsen og indtægten heraf, samt hvad der træder i stedet herfor, kræver statsamtets samtykke. Bestemmelsen indebærer, at rene lejlighedsgaver af rimelig størrelse, f.eks. til fødselsdag og jul, kan ydes, ligesom der kan ydes mindre lån af ubetydelig værdi. Det er dog ikke muligt konkret at angive nogen beløbsstørrelse for, hvornår en gave eller et lån vil andrage mere end »ubetydelige værdier«. I vurderingen heraf vil indgå ikke blot beløbets størrelse, men også den umyndiges indtægts- og formueforhold. Da der ved ydelse af ikke ubetydelige gaver og lån kan påføres den umyndige tab eller risikofyldte forpligtelser, findes det rimeligt, at der til disse dispositioner kræves samtykke fra statsamtet.

Til § 6

Da det findes vigtigt, at loven træder i kraft så hurtigt som muligt, foreslås det, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Loven vil have virkning fra den 3. juni 1987, hvor Folketingets finansudvalg tiltrådte det første aktstykke i medfør af hvilket, der blev udbetalt en godtgørelse på 100.000 kr. til HIV-positive blødere. Godtgørelsen blev senere ved finansloven for 1988 forhøjet med 150.000 kr. til 250.000 kr. og yderligere forhøjet med 500.000 kr. ved Akt 39 12/11 92, således at den samlede godtgørelse nu i alt udgør 750.000 kr. Det bemærkes, at der på tidspunktet for dette lovforslags fremsættelse er udbetalt godtgørelser til i alt 7 umyndige HIV-positive blødere.

Stk. 1 indebærer, at såvel fremtidige som de førnævnte tidligere udbetalte godtgørelser til umyndige HIV-positive blødere, transfusionssmittede, ægtefæller eller samleverer stilles under værgens bestyrelse og rådgivning. Det betyder, at tidligere udbetalte godtgørelser, der måtte være indsat til bestyrelse i en godkendt forvaltningsafdeling, nu kan frigives og

udbetales til værgen til dennes bestyrelse og rådgivning efter de i § 1, samt §§ 3-5 nævnte regler.

Sundhedsministeriet har ved en fejl tidligere udbetalt visse af godtgørelserne på 750.000 kr. til umyndige HIV-positive blødere direkte til værgen. Så snart Sundhedsministeriet blev opmærksom på fejlen, blev disse værger anmodet om at indsætte godtgørelsen – fratrukket allerede forbrugte midler af beløbet – i en godkendt forvaltningsafdeling. Efter stk. 1 kan værgerne undlade at indsætte midlerne i en forvaltningsafdeling og i stedet selv bestyre og råde over beløbet til passende bedste for den umyndige.

Det bemærkes, at der kan være en risiko for, at en værges uberettigede dispositioner har medført, at en umyndig har lidt et tab på et tidspunkt før lovens ikrafttræden som følge af, at godtgørelser fejlagtigt blev udbetalt direkte til værgen. Erstatningskrav vil i disse situationer kunne gøres gældende ikke alene over for værgen, jf. bemærkningerne til § 1, men også over for Sundhedsministeriet i medfør af grundlovens § 73 direkte. Er en erstatningsberettiget fortsat umyndig på tidspunktet for udbetalingen af erstatningen, vil den erstatningspligtige i givet fald skulle indbetale beløbet til en godkendt forvaltningsafdeling efter de sædvanlige regler herom.

Som det fremgår er det således ikke hensigten med dette lovforslag og bestemmelsen i § 6, stk. 1, at fragte umyndige adgangen til at gøre erstatningskrav gældende over for Sundhedsministeriet i medfør af grundlovens § 73 for tab lidt ved en værges uberettigede dispositioner før lovens ikrafttræden. Loven overfører alene risikoen for tab lidt ved uberettigede dispositioner efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2 indebærer, at §§ 3-5 har virkning fra lovens ikrafttræden. Værgen skal således ikke indhente statsamtets – efterfølgende – samtykke til dispositioner omfattet af §§ 4-5 foretaget før lovens ikrafttræden.